

ZARZĄDZENIE NR 5/2010

Wójta Gminy Żurawica

z dnia 29.01.2010r.

w sprawie instrukcji gospodarki kasowej

Na podstawie:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn.zm.);
2. Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2002 r. Nr. 76, poz. 694, z późn.zm.);
3. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. Nr. 157, poz. 1240);
4. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr. 112, poz. 761);
5. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz.U. Nr. 129, poz. 858, z późn.zm.), Wójt Gminy Żurawica zarządza, co następuje:

Instrukcja gospodarki kasowej dla Urzędu Gminy Żurawica

Zawarte w instrukcji zasady i postanowienia dotyczą kasjera i pracowników uczestniczących w kontroli funkcjonowania kasy w ramach przypisanych im imiennie obowiązków wynikających z ustalonych procedur kontroli finansowej.

§1

Warunki organizacyjno - techniczne kasy oraz formy jej zabezpieczenia

1. Wartości pieniężne muszą być przechowywane w warunkach zapewniających należyłą ochronę przed zniszczeniem lub utratą.
2. Kasa powinna być zlokalizowana w miejscu gwarantującym bezpieczny obrót i sprawne jej funkcjonowanie.
3. Pomieszczenie kasy winno być wydzielone, a jego okna i drzwi specjalnie wzmocnione. W pomieszczeniu kasy powinno być zainstalowane sprawne urządzenie alarmowe.

Wpłaty i wypłaty gotówki winny być dokonywane przez okratowane okienko. W pomieszczeniu kasowym winna znajdować się szafa metalowa lub pancerna do przechowywania środków pieniężnych i innych walorów znajdujących się w kasie.

§2

Wymogi kwalifikacyjne osób pełniących funkcję kasjera

1. Kasjerem może być osoba legitymująca się:

a - minimum średnim wykształceniem,

b - nienaganną opinią

c - pełną zdolnością do czynności prawnych,

d - praktyką w księgowości finansowej lub przeszkoleniem w zakresie prowadzenia gospodarki kasowej,

e - nie karana za przestępstwa gospodarcze lub wykroczenia przeciwko mieniu.

2. Osoba przyjmująca obowiązki kasjera winna złożyć oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie oraz o znajomości zasad gospodarki kasowej; zgodnie z przepisami art. 124 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - kodeks pracy / tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r.nr 21 poz. 94 z późn. zm. / pracownik, któremu powierzono z obowiązkiem wyliczenia się pieniądze i papiery wartościowe, odpowiada w pełnej wysokości za szkodę powstałą w tym mieniu - dowodem przyjęcia tego obowiązku jest złożone oświadczenie.

3. W kasie Urzędu Gminy mogą być przechowywane środki pieniężne stanowiące:

- pogotowie kasowe na nieprzewidziane wydatki w wysokości ustalonej przez kierownika jednostki na dany rok budżetowy,

- gotówka pochodząca z bieżących wpłat do kasy

- gotówka przechowywana w formie depozytów, podlegająca zwrotowi bądź przekazaniu na odrębny rachunek bankowy; gotówka stanowiąca depozyty nie może być wykorzystana na pokrycie bieżących wydatków,

- gotówka stanowiąca niepodjęte wypłaty wg list wypłat ujęta w rejestrze niepodjętych wypłat przez okres 3 dni

- inne papiery wartościowe

4. Przyjęta do kasy gotówka z tytułu wpłat stanowiących dochody budżetowe, winna być najpóźniej trzeciego dnia od daty jej wpływu odprowadzona na rachunek bankowy budżetu gminy; gotówka ta nie może być przeznaczona na pokrycie wydatków budżetowych.

5. Gotówka podjęta z rachunku bankowego na pokrycie określonych rodzajów wydatków winna być przeznaczona na cel, na który została podjęta. Niezrealizowana w danym dniu gotówka podjęta na określone cele może być przechowywana w kasie przez okres do 3 dni pod warunkiem właściwego jej zabezpieczenia; gotówki tej nie wlicza się do pogotowia kasowego.

6. Wysokość pogotowia kasowego tzw. stały zapas gotówki w kasie na nieprzewidziane wydatki jednostki ustala jej kierownik; zapas ten utrzymywany jest przez cały rok budżetowy i uzupełniany okresowo o wartość dokonywanych wypłat z pogotowia kasowego. Pogotowie kasowe ujmowane jest w paragrafie klasyfikacji budżetowej ustalonym przez kierownika

jednostki, może to być paragraf z którego najczęściej dokonywane są wydatki. Ustalenie pogotowia kasowego w jednostkach budżetowych jest istotne, ponieważ nie wolno pokrywać wydatków z przyjętych do kasy dochodów budżetowych.

§4

Dokumentacja obrotu kasowego

1. Wszystkie obroty gotówkowe powinny być udokumentowane dowodami kasowymi wpłat i wypłat dopuszczonymi do stosowania w jednostce.

2. Dowodami kasowymi wpłat potwierdzającymi przyjęcie gotówki do kasy są:

- dowód wpłaty Kp-kasa przyjmie

Dowody wpłaty Kp-kasa przyjmie, służą do udokumentowania przyjęcia do kasy gotówki pobranej z banku, oraz innych wpłat np. wpłaty wadium, wpłat z tytułu rozmów telefonicznych i inne .

Dowody Kp mogą być stosowane również w przypadku wpłaty do kasy zebranych kwot przez inkasentów.

Dowody Kp wystawia kasjer określając datę wpłaty, imię i nazwisko osoby wpłacającej, z jakiego tytułu dokonano wpłaty oraz kwotę wpłaty cyfrą i słownie. Kasjer własnoręcznie podpisuje ten dokument w pozycji wystawił i otrzymał gotówkę

Dowody Kp są drukami ściślego zarachowania, wystawia się je w 3 egz. z przeznaczeniem oryginał dla wpłacającego,

I-sza kopia jest załączana do raportu kasowego,

II-ga kopia w kasie w kopii raportów kasowych.

- kwitariusz przychodowy K-103,

Za pośrednictwem kwitariusza przychodowego realizowane są wszelkie wpłaty dotyczące dochodów budżetowych a zwłaszcza podatków i opłat.

Dowód ten wystawia kasjer w 3 egz. z przeznaczeniem:

- oryginał dla wpłacającego,

- I-sza kopia jest załączona do raportu kasowego,

- II- ga kopia w kasie w kopii raportów kasowych.

3. Wypłaty gotówki z kasy dokonuje się na podstawie źródłowych dowodów kasowych uzasadniających dokonanie wypłaty.

Źródłowymi dowodami kasowymi stanowiącymi podstawę wypłaty gotówki z kasy są:

- faktury lub rachunki zakupu materiałów, usług i innych składników majątkowych

- faktury za wykonane roboty inwestycyjne,

- wnioski o zaliczkę i rozliczenie zaliczki,

- rozliczenie kosztów podróży służbowych,

- listy płac i wypłaty zasiłków, diet, oraz innych wypłat np. prowizji za inkaso, wypłaty ryczałtów

- rachunki za wykonane umowy zlecenia lub umowy o dzieło

Każdy dowód źródłowy stanowiący podstawę wypłaty gotówki z kasy, przed jej dokonaniem winien być sprawdzony pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym przez zobowiązanych do przeprowadzania tej kontroli pracowników, którzy swoim podpisem i datą

potwierdzają dokonanie tej kontroli i zatwierdzony do wypłaty przez kierownika jednostki i głównego księgowego lub osoby przez nich upoważnione.

Dokumenty nie odpowiadające wyżej wymienionym warunkom nie mogą stanowić podstawy

wypłaty gotówki z kasy.

Gotówkę wypłaca się osobie wymienionej w dowodzie kasowym lub osobie upoważnionej do jej odbioru. Odbiorca gotówki kwituje jej odbiór swoim podpisem wpisując kwotę cyfrą i słownie oraz datę odbioru gotówki.

Jeżeli podstawą wypłaty gotówki z kasy jest lista wypłat, odbierający gotówkę potwierdza swoim podpisem.

Przy wypłacie gotówki osobie nie znanej kasjerowi, kasjer obowiązany jest żądać okazania dowodu tożsamości oraz do wpisania numeru, daty wydania i wystawcy okazanego dokumentu. Jeżeli wypłata gotówki następuje na podstawie upoważnienia kasjer wpisuje nazwisko i imię osoby upoważnionej do podjęcia gotówki a upoważnienie załącza do dowodu kasowego.

Dowody Kw-kasa wypłaci są drukami ścisłego zarachowania.

Dowód Kw podpisuje wystawiający, wypłacający gotówkę /kasjer/ osoba odbierająca gotówkę.

Dowód Kw-kasa wypłaci, wystawia się w dwóch egzemplarzach z przeznaczeniem:

- oryginał jest załączany do raportu kasowego

kopia dla osoby pobierającej gotówkę.

4. W obrocie kasowym stosowany jest również bankowy dowód wpłaty służący do udokumentowania odprowadzenia do banku przyjętej do kasy gotówki z tytułu podatków i opłat oraz innych wpływów. Bankowy dowód wpłaty wystawia kasjer w 3 egzemplarzach z przeznaczeniem:

2 dla banku

1 do raportu kasowego.

5. W obrocie kasowym czek gotówkowy wystawiony przez kasjera podpisany przez upoważnionych pracowników stanowi podstawę do wystawienia dokumentu Kp przez kasjera jako pobranie środków pieniężnych z banku wykazanego w raporcie kasowym. Osoba otrzymująca czek do realizacji winna pokwitować jego odbiór w książce druków ścisłego zarachowania.

6. Raport kasowy służy do szczegółowej ewidencji wszystkich dowodów kasowych dotyczących wpłat i wypłat dokonanych przez kasjera w danym dniu lub okresie.

Zapisy w raporcie kasowym dokonywane są w porządku chronologicznym dzień po dniu; obowiązek ujmowania zapisów dotyczących wpłat i wypłat gotówki, w tym samym dniu w którym zostały dokonane wynika z przepisu art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Raporty kasowe sporządza kasjer w dwóch egzemplarzach; oryginał raportu kasowego wraz z załączonymi dowodami wpłat i wypłat gotówki z kasy przekazuje do księgowości.

Zrealizowane dowody kasowe winny być oznaczone numerem raportu kasowego i pozycji pod którą zostały ujęte w raporcie kasowym.

Każda strona raportu kasowego podlega zsumowaniu i ustalone łączne obroty raportu kasowego, stan początkowy oraz pozostałość gotówki w kasie - stan końcowy.

7. Raporty kasowe mogą obejmować okresy kilkudniowe, z tym że zapisów dotyczących wpłat i wypłat należy dokonywać w tym samym dniu w którym dokonano wpłaty lub wypłaty gotówki z kasy.

W przypadku niewielkiej ilości operacji kasowych raport może być sporządzony na koniec miesiąca; raport kasowy nie może ujmować operacji za okres z dwu lub więcej miesięcy jak również operacji z przełomu miesięcy.

W raporcie kasowym wszystkie dowody wpłat i wypłat wpisuje się indywidualnie; dowody

kasowe ujęte w raporcie kasowym winny być kompletne i wraz z raportem przekazywane do księgowości.

8. Dla potrzeb Urzędu Gminy należy sporządzać odrębne raporty kasowe dla:

- dochodów budżetowych - dochody podatkowe
- dochodów budżetowych - pozostałe dochody
- wydatków budżetowych,
- odrębne raporty kasowe mogą być prowadzone dla działalności socjalnej, inwestycyjnej lub innej w zależności od potrzeb / np. depozytów /.

W przypadku prowadzenia obsługi kasowej dla innych jednostek organizacyjnych gminy /GOPS, Szkoły, Biblioteka itp /, raporty kasowe dla tych jednostek sporządzane winny być oddzielnie z zachowaniem tych samych zasad jak dla sporządzania raportów kasowych dla Urzędu Gminy. Każdy rodzaj raportu kasowego powinien posiadać odrębną numerację.

9. Przekazane do księgowości raporty kasowe wraz z załącznikami podlegają kontroli przez głównego księgowego lub upoważnionego przez niego pracownika pod kątem prawidłowości udokumentowania operacji kasowych, prawidłowości sporządzenia raportów kasowych oraz kompletności załączonych do raportów kasowych dowodów wpłat i wypłat gotówki z kasy a zwłaszcza czy:

- operacje kasowe są udokumentowane dowodami kasowymi dopuszczonymi do stosowania w jednostce,
- wypłaty gotówkowe są udokumentowane dowodami kasowymi sprawdzonymi pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym,
- dowody źródłowe zostały zatwierdzone do wypłaty przez głównego księgowego i kierownika jednostki lub osoby upoważnione,
- stosowane dowody Kp-kasa przyjęcie i Kw-kasa wypłaci są drukami ścisłego zarachowania,
- przyjęta do kasy gotówka z tytułu wpłat dochodów budżetowych jest odprowadzana do banku w ustalonych terminach,
- operacje kasowe ujmowane są w raporcie kasowym w dniu ich wystąpienia, zachowano zgodność przychodu gotówki do kasy pobranej z banku z dokumentami potwierdzającymi jej przyjęcie oraz czekami gotówkowymi i wyciągami bankowymi,
- dowody kasowe załączono do raportu kasowego są prawidłowe i kompletne,
- zachowano zgodność zapisów w raporcie kasowym z dowodami źródłowymi,
- zachowano poprawność rachunkową obrotów i sald raportu kasowego oraz ciągłość sald w raportach kasowych,
- w raporcie ujmowane są operacje kasowe tylko z bieżącego miesiąca,
- wypłaty gotówki z kasy dokonano wyłącznie za pokwitowaniem jej odbioru,

Pracownik dokonujący kontroli raportu kasowego winien dokonać kontroli zgodności wpłat z tytułu podatków i opłat ujętych w raporcie i dokonać potwierdzenia tej zgodności własnoręcznym podpisem, stosownie do przepisu paragrafu 3 pkt 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego / Dz. U. Nr 112 poz. 761 z późn. zm./.

Obowiązki w zakresie kontroli raportów kasowych i dowodów źródłowych załączonych do raportów kasowych określa kierownik jednostki w przepisach wewnętrznych regulujących szczegółowe procedury kontroli finansowej.

10. Dowody kasowe załączone do raportu kasowego powinny być prawidłowe i kompletne.

W przypadku przechowywania dowodów kasowych dotyczących przyjętych do kasy wpłat z tytułu dochodów budżetowych w odrębnych zbiorach na raporcie kasowym, pracownik księgowości dokonujący kontroli raportu dokonuje adnotacji o miejscu przechowywania dokumentów dotyczących wpłat z tytułu dochodów budżetowych.

W przypadku przechowywania źródłowych dowodów kasowych dotyczących wypłat gotówki z kasy takich jak: listy wypłat, rachunki dotyczące umów zlecenia bądź umów o dzieło itp. w odrębnych zbiorach, pracownik księgowości dokonujący kontroli raportu winien sporządzić dokumenty zastępcze w miejsce odłączonych dowodów źródłowych / mogą to być kserokopie list płacy, zestawienie zbiorcze list płacy, zestawienie wypłaconych rachunków itp./.

11. Raporty kasowe wraz z załączonymi do nich dowodami źródłowymi i zastępczymi stanowią podstawę zapisu w księgach rachunkowych. Należy zachować pełną

zgodność zapisów obrotów i sald pomiędzy zapisami raportu kasowego z zapisami konta 101-Kasa.

Dowody kasowe stanowiące podstawę zapisu w księgach rachunkowych, winny być oznaczone numerem identyfikacyjnym pod którym zostały ujęte w księgach rachunkowych na

wszystkich etapach przetwarzania danych oraz zawierać stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych poprzez wskazanie miesiąca

oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych / dekretecja / wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania stosownie do przepisów art. 21 ust 1 pkt 1 i 6 ustawy o rachunkowości.

12. Oryginał raportu kasowego wraz z załączonymi dowodami przechowuje się łącznie z innymi dowodami księgowymi przez okres 5 lat od zakończenia roku obrotowego z wyłączeniem list płacy, znaczących umów i innych ważnych dokumentów przechowywanych przez okres 50 lat.

13. Pracownicy Urzędu Gminy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę mogą korzystać z zaliczek na koszty podróży, szkolenia lub inne bieżące wydatki.

Udzielone zaliczki winny być rozliczone w terminie 14 dni od daty otrzymania. Nierozliczoną w tym terminie zaliczkę potrąca się z najbliższego wynagrodzenia.

Pracownicy dokonujący zakupu materiałów i usług na potrzeby bieżące jednostki mogą korzystać ze stałej zaliczki za zgodą kierownika jednostki, która podlega rozliczeniu na koniec roku obrotowego.

§5

Kontrola obrotu kasowego

1. Gospodarka kasowa podlega kontroli przez głównego księgowego lub upoważnionego przez niego pracownika.

2. Rozchody gotówki z kasy nie udokumentowane dowodami kasowymi przyjętymi do stosowania w jednostce nie będą uwzględniane przy ustalaniu stanu gotówki w kasie, a rozchód taki będzie traktowany jako niedobór kasowy obciążający kasjera.

Nieudokumentowany dowodami kasowymi przychód gotówki do kasy stanowi nadwyżkę kasową podlegającą odprowadzeniu na dochody budżetu.

3. Inwentaryzację stanu gotówki w kasie przeprowadza się na:

- ostatni dzień roku obrotowego / inwentaryzacja roczna /,
- w dniu w którym stwierdzono powstanie szkody np. włamanie do kasy,
- w przypadku zmiany na stanowisku kasjera,

§6

Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

Drukami ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy są druki:

- czeki gotówkowe,
- dowody Kp-kasa przyjmie,
- dowody Kw- kasa wypłaci
- kwitariusz przychodowy K-103,

Czeki gotówkowe, kwitariusze przychodowe K-103 mają wydrukowane kolejne numery i według tych numerów są przekazywane użytkownikom za pokwitowaniem i rozliczone po wykorzystaniu.

2. Ewidencję druków prowadzi wyznaczony pracownik w książce druków ścisłego zarachowania.

3. Dowody wpłaty Kp-kasa przyjmie i dowody wypłaty Kw-kasa wypłaci, nadawany jest im kolejny numer w systemie obsługi kasa co stanowi ewidencję dowodów wpłaty i wypłaty.

§7

Zasady prowadzenia rejestru zabezpieczeń należytego wykonania umów składanych w formach innych niż pieniężna.

- określenie deponowanego przedmiotu lub kwota
  - data przyjęcia
  - data zwrotu
  - podpis osoby upoważnionej do odbioru
  - podpis kasjera

Nieodebrane zabezpieczenia należytego wykonania umów w wyznaczonym terminie podlegają likwidacji. Likwidację przeprowadza komisja powołana przez Wójta. Może to być odrębna komisja do spraw likwidacji lub komisja powołana na koniec roku do przeprowadzenia inwentaryzacji.

§8

Traci moc zarządzenie nr. 49/2007 Wójta Gminy Żurawica z dnia 22.06.2007 r. w sprawie instrukcji gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy w Żurawicy oraz zarządzenie nr 92/2009: Wójta Gminy Żurawica z dnia 18.12.2009r. w sprawie wprowadzenia zmian do instrukcji gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy w Żurawicy.

§9

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia

WÓJT
Janusz Szubiasz